

הנחיות להוראת המצגת "ישראל בוחרת"

קהל היעד: כיתות ו-י

משך הפעילות: 90 דקות (אפשר לקיים את הפעילות בשלבים).

הרעיון: התלמידים ילמדו בדרך חווייתית כי זכות הבחירה היא אחת הזכויות החשובות ביותר המוענקות לאזרחים במדינה דמוקרטית, יכירו את יתרונותיה ואף יוכלו לעודד אחרים, ובייחוד את הוריהם, לממש זכות זו.

שקופית 1 - ישראל בוחרת

שקופית זו היא פתיח, ומוצגת בה קלפי טיפוסית.

מומלץ להזכיר לתלמידים את הבחירות המתקרבות, לציין את התאריך שבו יתקיימו, ולהדגיש שמדובר ביום שבתון שמטרתו לאפשר לכל האזרחים לממש את זכותם להצביע.

שקופית 2 - האם זה חשוב לי?

בשקופית זו מוצגות סיבות שונות לחשיבות של הצבעה בבחירות. המטרה היא לעורר את מודעות התלמידים לחשיבות ההשתתפות בבחירות במדינה דמוקרטית, גם אם הם עדיין אינם יכולים להצביע. ניתן לבקש מהם לדון בנושא בקבוצות או לקיים דיון במליאה, ולהגיד באיזו תשובה בחרו ומדוע.

שקופית 3 - האם יש לי זכות הצבעה?

בפני התלמידים מוצגות 4 דמויות. לחיצה על כל אחת מהן תפתח חלונת ובה תיאור קצר של הדמות. יש לקרוא את הכתוב ולנסות לענות יחד על השאלה: האם לדמות יש זכות הצבעה או לא?

(לדמות הימנית ביותר אין עדיין זכות הצבעה מטעמי גיל. לכל הדמויות האחרות יש זכות הצבעה, אולם לדמות השמאלית ביותר אין אפשרות לממש אותה, מכיוון שהיא נמצאת מחוץ לגבולות ישראל.)

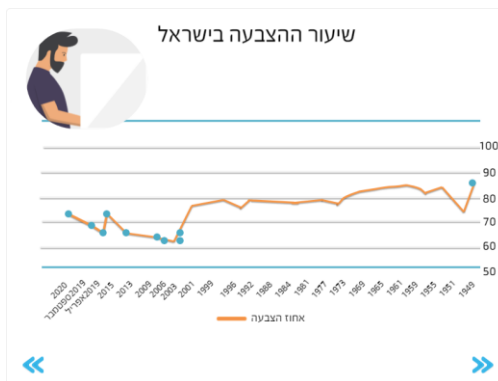
שקופית 4 - בחירות בעולם הגדול

שקופית זו מציגה 5 משפטים על אודות זכות הצבעה במדינות שונות בעולם. יש לקרוא כל משפט בנפרד, לבדוק כמה מהתלמידים חושבים שהמשפט נכון וכמה חושבים שאינו נכון, ולאחר מכן ללחוץ על האפשרות שבחרה רוב הכיתה.

חשוב להדגיש את ההשוואה לישראל בכל אחת מן התשובות, ולסכם באמירה על היקפה הרחב יחסית של זכות הבחירה בישראל לעומת מדינות אחרות.

שקופית 5 - שיעור ההצבעה בישראל

גרף זה מתאר את הירידה בשיעורי ההצבעה בישראל. יש להמתין עד שהגרף יופיע במלואו, ואז להציג כמה שאלות לדיון בכיתה:

- מדוע לדעתכם חלה ירידה באחוז ההצבעה?
- כיצד משפיעה ירידה כזו על השלטון?
- כיצד הדבר משפיע על האזרחים?

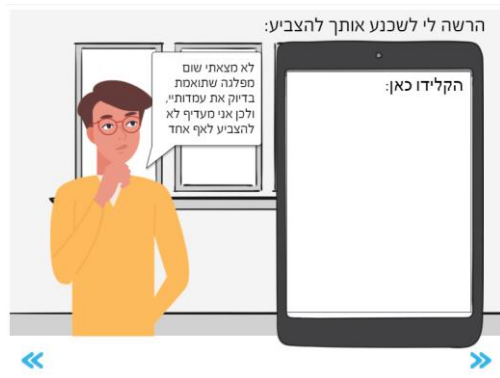
שקופית 6 - המשימה

שקופית זו היא הקדמה לשקופיות הבאות, שבהן התלמידים יצטרכו לשכנע דמויות שונות לצאת להצביע.

בשקופית זו חשוב לקיים דיון כללי בכיתה שנושא: "מדוע חשוב שכמה שיותר אזרחים יממשו את זכותם להצביע"?

שקופיות 7-9 - הרשו לי לשכנע אתכם להצביע

ב-3 שקופיות אלו יוצגו בפני התלמידים שלוש דמויות שטוענות שלא יצביעו או שישומו פתק לבן.

רצוי לבקש מתלמיד להקליד בחלונית הטקסט שבצד ימין את דברי השכנוע שיוצגו בכיתה לצד אותה הדמות.

חשוב שבכל אחת מן השקופיות התלמידים ינסו להתמודד עם הטענה הספציפית של הדמות, ולא יסתפקו רק באמירות כלליות.

שקופית 10 - למה לי להצביע?

בשקופית זו מופיעים ניסוחים שונים באשר לסיבות להצביע. רצוי לבקש מהתלמידים לבחור בניסוח שהם מסכימים איתו ולהסביר מדוע בחרו דווקא בו, ולהוסיף גם ניסוח משלהם.

שקופית 11 - אילו עקרונות וערכים דמוקרטיים באים לידי ביטוי בבחירות?

שקופית זו נועדה לספק ידע פורמלי על עקרונות דמוקרטיים מרכזיים הבאים לידי ביטוי בבחירות. מומלץ לפעול בשיטת הגילוי המודרך: לשאול את התלמידים כיצד כל אחד מן העקרונות בא לידי ביטוי בבחירות, ולאחר מכן ללחוץ על העיגול ולחשוף את תוכנו.

שקופית 12 - מה משפיע על ההצבעה?

בשקופית זו מוקרן סרטון, ובו בובות המייצגות אנשים אמיתיים, המציגים את השיקולים המשפיעים עליהם בהצבעה. מומלץ לתת משימת צפייה לתלמידים – לבחור היגד של אחת הבובות שהם מזדהים איתו, ולנמק את בחירתם.

שקופית 13 - מה משפיע על ההצבעה שלי?

שקופית זו היא פתיח לדיון כיתתי בשיקולים המשפיעים על הבחור. יש להציג לתלמידים את סוגי השיקולים שידונו בהם: ערכים, סוגיות על הפרק ותכונות מנהיגות. חשוב להזכיר להם שיש כמובן שיקולים רבים נוספים, וייתכן להם מקום בהמשך.

יש ללחוץ על התיבות הכחולות, כל אחת בתורה – ערכים, סוגיות, מנהיגות.

ערכים - מוצגים 3 ערכים אפשריים: שוויון, חירות וסובלנות. שאלו את התלמידים באיזו מידה ובאיזו דרך ערכים אלו אמורים להשפיע על הבחירה.

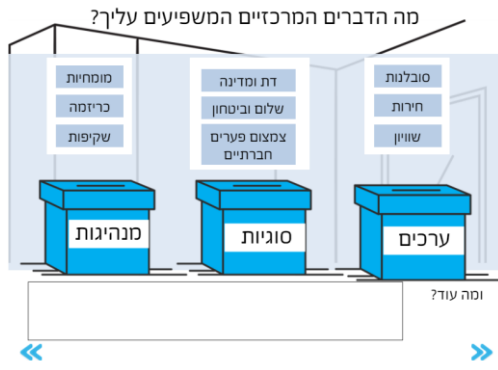
בתיבת הטקסט שבתחתית הדף אפשר לכתוב ערכים נוספים שצינו התלמידים בכיתה.

סוגיות - מוצגות שלוש סוגיות עיקריות המשפיעות על החלטת הבחור: שלום וביטחון, צמצום פערים חברתיים, דת ומדינה. חשוב להסביר לתלמידים כל אחת מן הסוגיות, ובהתאם לשכבת הגיל, גם את ההבדלים בין "ימין" ל"שמאל" בישראל.

אפשר לבקש מהתלמידים לציין סוגיות נוספות שנמצאות על סדר היום בבחירות הנוכחיות, ולכתוב אותן במלבן התחתון.

מנהיגות: בשקופית זו מוצגות שלוש תכונות עיקריות שמחפשים במנהיג: מומחיות, כריזמה ושקיפות. מומלץ לדון בכל אחת מן התכונות, בחשיבותה ובהשפעתה על הבוחר, וכן להוסיף במלבן שבתחתית הדף תכונות נוספות, לפי דברי התלמידים.

שקופית 14 - מהם הדברים המרכזיים המשפיעים עליך?

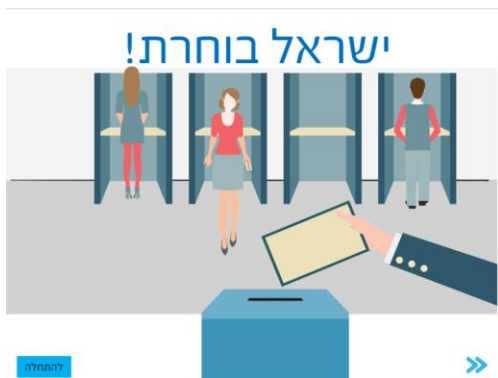
שקופית זו מאפשרת לתלמיד להרכיב את מפת השיקולים העיקריים המשפיעים עליו כבוחר. מומלץ להזמין תלמיד אחד אל הלוח/המחשב ולבקש ממנו לסמן (בלחיצה) את הדברים המשפיעים עליו. מומלץ לאפשר לכל תלמיד לבחור לכל היותר 5 דברים, ולאחר מכן לבקש ממנו לנמק את בחירתו. אם התלמיד רוצה, הוא יכול לציין בחלונית שלמטה שיקולים נוספים המשפיעים עליו.

שקופית 15 - סיסמת הבחירות שלי

בשקופית זו התלמידים מתבקשים לנסח סיסמה שמטרתה לעודד אנשים להצביע. מומלץ לחלק את התלמידים לקבוצות ולבקש מכל קבוצה לנסח סיסמה משלה. את הסיסמאות השונות התלמידים יעלו לסלב. ניתן גם להכין סיסמאות מודפסות ולתלות על קירות הכיתה.

שקופית 16 - ישראל בוחרת

שקופית הסיום. מומלץ לסקור את כל שלבי המהלך שנלמדו בכיתה, ולהדגיש את הקשר שבין הבחירות וההצבעות שנעשו בכיתה לבין תהליך הבחירות ברמה הלאומית. חשוב להדגיש בדברי הסיום שהתלמידים יכולים לעודד את הוריהם לצאת ולהצביע.